

Gorenjec

Št. 5 - Leto XX. - Kranj, 1. februarja 1936.

Uredništvo in uprava je v Kranju, Strossmajerjev trg št. 1. Telefon št. 73. „Gorenjec“ izhaja vsako soboto. Dopolnje sprejema uredništvo do srede zveče. Rokopisi se ne vračajo. Nepraktičnih pism ne sprejemamo. — Naročnina za „Gorenjec“: celoletno 40 Din, polletno 20 Din, četrletno 10 Din, pos. št. 1 Din.

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Po treh letih

Dne 26. I. 1933. so v Ljubljani aretirali sedanjega bana g. Dr. Natlačena, par dni pozneje pa sedanjega notranjega ministra g. dr. Korošca in to vse pod pretvezo „punkcij“, ker sta baje postala z njimi državi nevarna. Nihče se pri tej priliki ni spomnil onih punkcij, ki jih je 4. 8. 1928. prineslo „Jutro“ in ki so tisočkrat ostreje pisane in za Jugoslavijo nevarneje kakor pa so bile zgoraj omenjene „klerikalne punkcije“.

Kdor ne verjame, naj si preskrbi „Jutro“ citiranega datuma, da se sam prepriča, kako so takratni „pohorci“ s Kramarjem na čelu pojmovali vrednost države. Za nas so ta dejstva važna iz poysem drugega vidika, kakor je zgoraj omenjeni za lase privlečeni argument.

Ne glede na našo širšo notranjo državno politiko moramo reči, da je bil moment Natlačanove in dr. Koroščeve aretacije tudi signal za divjanje naših domačih JNS-arjev oziroma tedanjih „jurekarjev“, kakor se je reklo z dolgo kratko JRKD označenim lažinacionalistom. Nekoliko plaši, so se vendar kmalu opogumili, da so pričeli s pravcatim furorjem, s katerim so mislili ustrahovati in preobličiti vse, kar jim ni bilo po godu in kar jim je sploh šlo upalo kedaj ugovarjati v eni ali drugi stvari.

Vse to se je izvršilo na pobudo od strani ministra Kramarja in drugih njegovih beograjskih prijateljev. Mi smo o tem dobro informirani in minister Kramar si je s tem spletel za Kranj nevenljivo zaslugo, da je probudil one, ki so se postavili temu terorju v bran. Če je seveda koristil s tem sebi in svojemu bodočemu „pohorstvu“, pa je drugo vprašanje. Dotlej je imel v Kranju strnjeno falango, od takrat naprej pa se ista stalno krusi, kar so pokazale občinske in skupčinske volitve. Če kje, potem lahko mirno trdimo, ima v Kranju g. Kramar najvernejši odsev svojega lastnega propadanja med slovenskimi liberalci, pa naj se imenujejo potem „pohorci“, JNS-arji ali kakorkoli. S tem svojim nastopom in pojavom je izkopal samemu sebi politični grob, iz katerega se ne bo povrnil več na pozornico. Našim domačim prilikam se je od tistega časa utisnil pečat nestrpnosti, ki ga tudi ne bo tako kmalu konec.

Gospodje od JRKD so kljub svarilom mislili, da bo večno vladal režim trde roke, in da se radi tega more uganjati pod njegovo zaščito karkoli na rovaš svojega političnega ali pa osebnega nasprotnika. Mnogim dotlej skritim JNS strankarjem je zrastle zaradi omenjene pobude greben in pričele so se denunciacije najogabnejših vrst, kakor so jih pokazali šenčurski dogodki in druge že parkrat v našem listu omenjene zadeve lokalnega značaja. Našega človeka se je proglasilo za puntaria, protidržavnega lujskača, za antidinastičnega zarotnika in vse mogoče takoj v momentu, če ni dan za dnem kričal ob vsaki priliki, čeprav lačen, kakor so hoteli taki mogotci, ki so po večini bili sami najslabše moralne kvalifikacije. Danes lahko mirno rečemo, da se je v Kranju najprej dvignil odpor proti temu načinu javnega udejstvovanja in vladanja, in odločno se je pri najrazličnejših prilikah odklanjal JNS-arske metode, čeprav je bilo to za dotičnika zvezano v očigled aktivnosti najrazličnejših denuncijantov, z velikimi nevarnostmi.

Mi poznamo te skrite denuncijante zelo dobro in vemo dobro, od kje in na kak način so prišli do kompetentnih mest in s čigavo pomočjo, kdo je bil njih duševin oče in kdo zopet obskurna figura proizvajalca takih denuncijacij. Iz Kranja je ta pokret nevstrašenosti švignil tudi na našo podeželsko okolico in kmalu nato ga je bilo čutiti tudi v Celju in Mariboru ter po nekaterih drugih manjših slovenskih mestih. Ni trpe-

lo pa dolgo, ko je bila vsa dežela v ognju proti JNS-arskim političnim metodam in javno in odkrito godrnjala proti njim, ker si je želela njih konca, ki je tudi nastopil. Ko je prišel konec teh persekucij, se je oddahnila vsa Slovenija in kar se tiče Kranja samega, moramo reči, da nam je način te razbremenitve silno ugajal, ker se ni nikjer mislilo na kakršnokoli maščevanje dasi tudi bi v enem ali drugem primeru bilo gradiva toliko, da bi šlo izvajanje maščevanja do nedoglednosti. Ne uradniku, ne komurkoli drugemu se do danes ni skrivilo lasu, čeprav smo prepričani, da bi v nasprotnem položaju JNS pristaši izvajali drugače svojo politiko in materijelno moč. Nekaj pa je kar smo se naučili v tej kratki dobi in prepričani smo, da je tudi pri naših nasprotnikih več ali manj obveljal nazor, da Slovenec ni protidržaven in protidinastičen in da ni rojen in usposobljen za kakega prevratnika, temveč da je človek, kakršnih bi si želela marsikatera druga vladavina še poleg jugoslovanske.

Svojstva slovenskega človeka upamo da bo tudi pri političnem nasprotniku za bodočnost vzbujalo spoštovanje v toliko, da se ne bo nikdar več našel kdo, ki bi hotel širom slovenske zemlje uprizorjati šenčurske dogodke in osporjati udanost slovenskega kmeta in meščana, delavca in uradnika jugoslovenski domovini in njeni dinastiji. Niti v avstrijskih medvojnih in predvojnih časih se ni preganjalo slovenskega ljudstva tako, kakor je to moralo doživeti v svoji lastni državi v dobi JNS terorja. Pozabili tega ne bomo nikoli; zabrisati bi se to dalo sčasoma, če se od gotovih strani ne bo vedno vnovič bobnalo na oni zopni nacionalni gong, ki je priskutil večini ljudi še one rodoljubne ideale, ki so jih ohranili iz prejšnjih dob. Danes se trkati na nacionalna prsa, gospodje, ne pomeni prav nič, to je najcenejši artikel, ki se ga more dobiti. Kljub temu pa nikomur nečemo jemati veselja od tega in sami podpiramo pravo narodno delo, to pa v okviru tolerance in uvidevnosti. Eden je bolj razpoložen za to, naj ima tedaj svoje veselje in naj se izživlja v tem, zopet drugi vidi nacionalno udejstvovanje v tišem delu in nirma smisla, da bi ga obešal na veliki zvon. Zato naj tudi ta v miru rešuje in donaja k naši skupni tvorbi. Oni pa, ki hoče kovati kapital zase s tem, da druge predstavljajo kot protidržavne in kot protinarodne, pa mora iz slovenskega torišča izginiti, ker predstavlja navadnega zajedavca na račun poštenih delavnih ljudi.

Slovenci smo imeli v zadnjih 80 letih toliko narodne vzgoje, da nam ne more nihče očitati, da ne bi z vsemi mislicami svojega srca in duše vedeli in znali ceniti svoje narodne domovine in dinastije. Posamezniki, ki bi bili morda slučajno nekoliko drugače usmerjeni, ne pomenijo prav ničesar in ne bodo nikdar v stanu zapeljati narod v druge vode, če se ne bo kaj takega delalo s puškinih kopit, kakor je to poskusil JNS režim. Samo na tak način bi bilo mogoče Slovencu izbiti ljubezen do njegove ožje in širše domovine in do materne jezika, ki si ga bo ohranil kot biser v skupnosti obeh drugih bratskih biserov — hrvatskega in srpskega.

Mogoče bo JNS gospoda počasi uvidela, da je bila ona leta na napačnem potu in da bo s svojimi vodniki vred krenila počasi na pot, ki pelje k pravišnemu ocenjevanju slovenskih dobrin in vrlin, pa najsihoda doma ali pa v Beogradu. Če bodo ti gospodje spoznali svoj greh, potem nam ni žal žrtve in trpljenja, ki je moralo priti kot predhodnik za to spoznanje, ker brez teh bi bilo spoznanje nemogoče. Če se bo baš radi tega ustvarila znosnejša atmosfera, bo to samo v korist slovenske skupnosti in vsemu našemu gospodarskemu in družabnemu udejstvovanju, bodisi v mestih kakor na deželi.

Odločilni dan v Mošnjah

Jutri (2. februarja) bomo po dolgih letih trpljenja in molčanja zopet svobodno stopili pred volilno komisijo. Jutri bomo zopet svobodno odločili, da bo na čelu naše občine mož, ki uživa naše zaupanje!

Borba zato, kdo bo prišel na čelo občine, je skrajno ostra. Na eni kakor na drugi strani delujejo vse sile. Še za noben izid volitev ni bilo tolikega zanimanja, kot za izid sedanjih. Odločilni dan bo jutri! Jutri bo občina Mošnje po dolgih letih dobila spet svoje svobodno izvoljene može.

Vsi se še prav dobro spominjate zadnjih občinskih volitev, ki so se vršile 1933. leta. Dobro veste, kaj se je takrat pri nas godilo. Posebno dobro to vedo oni naši vrli fantje in može, ki so to občutili na svojih plečih. Če sta stala skupaj dva, ki nista bila okužena s smrdom JNS, so jih ožigosali za „punktaše“, „klerikalce“ ali za „protidržavne elemente“.

Vsako agitiranje nam je bilo prepo-vedano. Cele noči so stali s koli, da ne bi kdo naših mož šel agitirati. Vsi plakati so nam bili zapaljeni, dočim so oni lahko z njimi posipali vse občinske ceste; zato jih menda sedaj niso!

Vse to so delali naši slavni naprednjaki, ki so blatili in sramotili pošteno slovensko ljudstvo in ga zmerjali z najgusnejšimi psokami. Držali so se načela: Če hočeš nad kom vladati, mu vzemi najprej dobro ime!

Vse to je delala Jugoslovanska nacionalna stranka, katere vrste so se tako zrahljale, da se danes že jasno čuti pokanje prepelega, črvicega tramovja navidezno mogočnejše stavbe, zgrajene z nasiljem in terorjem mogotcev JNS. Zato pa danes vse beži iz te podrite stavbe, ki je zapisana propasti, ter išče varnejših zavetišč. Tako so storiili tudi naši JNS generali, se umaknili temu naslovu, ker so vedeli, če se pokažejo s tako firmo, jim ne bo nihče sledil. Zato so si pa nadeli zveneč naslov: „Gospodarska“ lista.

Kaj so storiili JNS mogotci v naši občini napram „Kmetijski podružnici“, ki so jo upravljali naši može. Proti stranki in njenemu razmahu so, govorili! Proč z njimi! In tako je JNS pohodila plod več kot 40 letnega nesebičnega zares nacionalnega dela, vrhu tega pa te zares nacionalne delavce obrozgala s protidržavnimi prijemki.

Pa ne samo „Kmetiska podružnica“, tudi „Prosvetno društvo“ na Brezjah jih je tiščalo in bolelo! Ker našemu društvu niso mogli očitati ničesar „protidržavnega“, so kljub temu skušali, da bi ga zaprli in zapečatili, se polastili njegovega premoženja, ter s tem preprečili njegovo delovanje. Pa to ni bilo vse! Na pozornici se je pojavil akademik z Brezij in pismeno zahteval, naj so društvene prireditve v samostanski dvorani ukinejo, ker ovirajo delovanje „Sokola“, dvorano je pa zahteval za sokolske prireditve.

Zadnje čase se je šušljalo, da v občinski upravi ni vse v redu. Tega so se pa naši JNS-arji prestrašili. Pa brz so se zavedli, kje da so. Poslužili so se le njim lastnega terorizma in rekli, kdor si upa še kaj takega reči, ga bomo tožili! Saj ni občine, ki bi bila tako vzorno urejevana, kot naša!

Pa glej ga spaka! Kar lepega dne ti pride revizor iz Ljubljane. Kakšen strah se poloti naših ubogih JNSarjev. Priče-

lo se je beganje sem in tja, kot na razdrtem osišču. To je trajalo tri dni. Tretji dan se je revizor poslovil, ne da bi povedal, kakšen je izid revizije. Kakor hitro je revizor odšel, so tekli po vaseh, šli v vsako hišo in tučili kar se je dalo: „Sedaj pa imajo „klerikalci“ dolg nos. Revizor je dobil vse v najlepšem redu. Celo pohvalo smo dobili! Najbrže bomo dobili tudi kolajne!“ O tem je obširno pisala tudi „Domovina“.

Par dni po reviziji je pa prišla drugačna parola. Kot blisk so se raznesle govorice, da je vsa občinska uprava, ki so jo sestavljali gg. Tonejca Valentin, predsednik, Šp. Otok, Anžprožič Jožef, Ljubno, Frelieh Anton, Brezje, Cotelj Jakob, Leše, Golmajer Silvester, Ljubno in Gogala Ivan, Zg. Otok, vsled nerednosti pri izvrševanju občinskih poslov, razrešena. Poprej so so bahali, da imajo vse v redu, sedaj so pa dobili pismene „pohvale“ v obliki razrešilnih dekretov. Ker pa ostali občinski odbor brez uprave ne more obstojati, so bili tudi ostali odborniki razrešeni svojih dolžnosti.

G. Tonejca posebno bolijo fotografirane izjave, ki jih je poslal finančnemu oblastvu v Radovljico uradno. Op se hoče v „Domovini“ oprati pred javnostjo in vsq gausna zadevo olepšati, ker ve, da je ravno ta stvar povzročila med poštenim ljudstvom največ ogorčenja. Povemo pa g. Tonejcu, da je to zagovarjanje tako otroče, da bi se vsak človek, ki je količkaj pri pameti temu smejal. Da je pa g. Tonejca g. Finžgarja z Brezij, ki je kot poštnjakar znan daleč na okoli, obsodil tihotapstva, se bo moral drugje zagovarjati. Potem naj se zahvali tistim, ki so mu dopis za „Domovino“ sestavili. Samo toliko v vednost!

Kar se pa tiče tistih 20000 Din pa počakajmo, kako bo sodišče razsodilo.

Naši JNS-arji se silno jeze nad tem, ker je Bog ustvaril koruzo; kajti ta jim je prinesla veliko sramoto. Koruza je prišla na občino skoro zastoj, za občinske reveže in brezposelne. Ker pa po mnenju g. Tonejca pri nas ni brezposelnih, so to koruzo dobili samo premožni mogotčiji JNS. Niso pa dobili koruze res siromašni in potrebni ljudje. Tem je bilo dovoljeno samo gledati, kako so konji članov občinske uprave žrli njihovo koruzo.

Pa še mnogo drugih krivic se je zgodilo. Če bi hoteli vse popisati, bi bilo 5 „Gorenjcev“ premalo!

Volilci! Metlo v roke, pa bomo pometli s temi ljudmi enkrat za vselej! Mi hočemo na čelu občine značajne poštene može in fante! Ne maramo tistih, ki sklepajo zveze z orjunaši, in „pofarji“! Mi ne maramo tistih, ki se družijo z JNS bando, katera je dosti dolgo preganjala naše ljudi!

Jutri bomo volili prav vsi na volišču v „Romarskem domu“ na Brezjah. Glasno in odločno bomo rekli:

„Glasujem za listo gospoda Pangerca Silvestra“!

Volitve se bodo vršile od 7 zjutraj pa do 6 ure zvečer. Mi gremo vsi že zjutraj na volišče!

Jutri vsi na plan za svobodo, pravico in poštenje!!!

Po končanem glasovanju naj v naših srcih zaori slovenska himna: „Hrast se omaja in hrib — zvestoba se naša ne zgane“!

Volitve v Mošnjah

Volilni boj se bliža svojemu koncu.

Hud in težaven je ta boj, ker so nasprotniki predrzni in si upajo med volilce trostiti najgrše laži in se poslužujejo pri svoji agitaciji sredstev, ki se jih ne bi poslužil noben poštenjak. V svojem časopisu se je raztogotil sam razrešeni predsednik občinske uprave v Mošnjah g. Tonejca in si zapel slavo-spev ter pri tem marsikaj zapisal, kar ni resnica. Za nas velja še sedaj rek, da

se dobro blago samo hvali in da ni potreba, da vsak berač svojo malho hvali. G. Tonejca je še vedno mnenja, da je potrebno nekaj neresničnosti in potem bo vse drvelo za njim, ki je imel občinsko poslovanje v takem redu; da je zato prejel „pohvalno pismo“ banske uprave. Tudi brzojavka, ki je baje prišla iz Beograda ne bo nič pomagala: g. Tonejca je svojo vlogo kot župan občine Mošnje doigral; on ne bo riti občinski

odbornik in bo moral odslej dalje zasledovati občinsko gospodarstvo samo od zunaj kot navaden občan. Ta brzokavka, da bo g. Tonejc lahko še občinski odbornik, je navadna izmišljotina onih, ki bi radi ujeli vsaj nekaj volilcev na svoje limance, ki se jim je sicer g. Tonejc za časa svojega županovanja prikupil z različnimi uslugami, ne marajo pa drugih kandidatov, zlasti pa ne Tonejčevega namestnika g. Globočnika Antona pd. Brinška iz Zg. Otoka. Globočnik Anton pd. Brinšek bi rad pod firmo g. Tonejca iskal in zbiral zase glasove, da bi se potem lahko hvalil na vse pretege in polna usta, koliko volilcev ima za seboj. G. Tonejc je sicer na listi nasprotnikov zapisan kot rosilec liste, vendar je to samo spretno nastavljen vaba za osebne prijatelje g. Tonejca.

Borba nasprotnikov je nepoštena. Da bi opral razrešeni predsednik občine g. Tonejc svojo čast zlasti kar se tiče onega neresničnega poročila na oddelek finančne kontrole o. g. Finžgarju Mirku iz Brezij iz leta 1934 in ki ne kaže drugega, kakor zlorabo uradne službe v korist JNS, je pod svojim podpisom, torej na svojo osebno odgovornost v listu „Domovina“ napisal o. g. Finžgarju neresničnost, da je hotel g. Finžgar potlačiti sod vina, ne da bi plačal občinško, banovinsko in državno trošarino. Tej svoji trditvi g. Tonejc sam ne verjame in ve da je neresnična, ker ve, da je vsak sod vina prej prijavljen pri finančnem oddelku, kakor pa ga vkleti prejemnik, torej predno ga je v tem primeru vkletil g. Finžgar. Če je slučajno zmanjkalo g. Finžgarju vina in če je brez predhodnega dovoljenja nastavljen nov sod — bil je velikonočni pondeljek —, potem to njegovo dejanje ni nobeno kaznjivo dejanje, najmanj pa je videti v takem postopanju g. Finžgarja namen, da je hotel prikrajšati katerokoli javno oblast na njenih dohodkih na trošarini. G. Finžgar je dobro vedel, da bo vsak finančni organ takoj lahko spoznal, da je vino načeto, ako mu g. Finžgar tega že sam ne bi povedal. G. Tonejc tudi ni g. Finžgarja prav nič rešil pred nobeno kaznijo. V svoje takratno poročilo je naravnost zapisal, da je g. Finžgar v premoženjskih razmerah zmožen da pa je občini njegov sloves nepoznan, ker ni pristaš JNS. Če je g. Tonejc dal tako poročilo, potem je več kot gotovo in jasno, da g. Finžgarja ni rešil pred nobeno dohodarstveno kaznijo, marveč sledi iz tega poročila z vso gotovostjo, da je to poročilo kvečjemu pripomoglo k večji kazni, ker je v „pre-

moženjskih razmerah zmožen“. Sicer pa nismo g. Tonejca javno kritizirali radi tega njegovega poročila, marveč zato, ker je bil občinski sloves g. Finžgarja nepoznan, „ker ni „pristaš JNS“. Mi pa vemo in povdarimo, da sta bila g. Finžgar in g. Tonejc zelo dobro znana in da sta si bila celo prijatelja. Pa g. Tonejc kljub temu ni hotel vedeti za sloves pošteni g. Finžgarja, to radi tega ne, ker ni bil pristaš JNS. To dejstvo dokazuje, da so v občini Mošnje gospodarili nekateri z vidika strankarske politike JNS, čeprav je dolžnost vseh faktorjev na občini, da se v politične stvari občanov ne vtikajo na tak način.

Dosedanja občinska uprava, ki je bila „izvoljena“ leta 1933 je bila razrešena, ker je banska uprava ugotovila nerednosti. Dolge so te litanije in vsak volilec lahko vidi v svojem kraju prepis te odločbe, iz katere bo spoznal, da je treba odločno nastopiti proti vsem dosedanjim gospodarjem na občini, ki so v tem času pokazali, da ne znajo gospodariti z javno in njim zaupano imovino.

Dve listi gresta v boj za zmago pri občinskih volitvah v Mošnjah. Prva je lista JRZ z nosilcem g. Pangercem pd. Broščarjem, ki je pod svoj prapor zbrala vse poštene volilce občinske

Mošnje in vse stanove: na njej so zastopani kmetje, delavci in obrtniki, interesi poedinih krajev v občini pa so varovani tako, da so mesta razdeljena po vseh krajih na pravičen način. Druga lista pa je zbrala okoli g. Tonejca vse one, ki so se v pretekli dobi prištevali propadli stranki in ki niso nikdar videli gorja slovenskega naroda in so vladali na občini takrat, ko je povsod v slovenskih občinah vladala strahovlada JNS klike. Tu so se zbrali nekateri državni in samoupravni uslužbenci, ki še danes upajo korakati za stranko, ki je že več in in ki je napravila ogromno škodo ne samo slovenskemu narodu, marveč vsej državi.

Možje in fantje! Izбира med kandidati na Svečnico bo lahka, mora pa biti tudi odločilna in močna. Nikdar več ne sme vladati na občini Mošnje stranka, ki je po svojem županu izjavljala, da ne ve za sloves moža, ki ga pozna Slovenija kot pošteni g. dr. Korošca Antona.

Svečnica naj bo krona vsega našega dela! Zmaga ta dan naj pokaže, da smo volilci občine Mošnje v taboru ostale Slovenije in da smo ostali kljub nasilju zadnjih pet let zvesti svojim idealom in politiki našega priljubljenega voditelja notranjega ministra g. dr. Korošca Antona.

Seja kranjskega občinskega odbora

Dne 24. t. m. se je vršila po dolgem presleku zopet enkrat občinska seja, ki je ponovno pokazala, kako malo zanimanja kažejo mnogi kranjski JNS večinski možje za občinske zadeve. Četudi je po novem občinskem zakonu potrebna za sklepčnost le polovico števila odbornikov, v Kranju ominozno število trinajst, so občinski možje, kolikor se jih je zbralo ob določenem pričetku občinske seje, morali zelo dolgo čakati, da se jih je zbralo toliko, da so postali sklepni. Izostajanje od občinskih sej v takem številu, kakor se sedaj vrši, še ni bilo pri nobenem zastopu, kar jih v Kranju pomnijo. Nekateri občinski možje od JNS večine sploh ne posejajo več občinskih sej in se nam res zelo čudno zdi, da ne izvajajo potrebnih konsekvenc, ter da se za funkcije, ki jih ne izvršujejo, nočejo zahvaliti. JNS večina na kranjski občini menda ne pozna določil š. 60 zakona o občinah, ki pravi, da sme že sam občinski odbor razrešiti dolžnosti obč. odbornika, ki izostane v enem letu več kot od polovice sej brez opravičenega razloga. Mi pa konstatiramo, da se nahajajo med JNS odborniki kranjske občinske večine celo taki, ki se že več kot eno leto niso udeležili nobene seje. Če mislimo, da na kranjski občini menda ne po-

znajo š. 60 obč. zak. moramo pričakovati uraden popravek s trditvijo, da mi napačno mislimo, ker da je res, da občinski možje zakon dobro poznajo. A tudi če pride tak popravek ostane za nas še vedno več kot sigurno, da go spodje od JNS večine prav gotovo proti nobenemu svojememu tovarišu ne bodo uporabili določbe š. 60 obč. zakona ter ga ne bodo razrešili od dolžnosti obč. odbornika, pa naj tudi še nadalje redno izostaja od vseh onih sej, kolikor jih bo še imel ta občinski zastop. Upamo, da stem poukom nismo škodili nobenemu JNS-arju na politični karieri — nasprotno pričakujemo vsaj toliko priznanja za naše delo, kakor ga je dal g. predsednik JNS in občinski odbornik onemu, ki dela v trošarinski zadevi pritožbe, ko je pri tej seji povedal, da mora vsled trošarinskih pritožb veliko študirati, da si je pa pridobil že veliko trošarinsko znanje, kar mu utegne še enkrat koristiti. Mogoče ima gospod res prav, da mu utegne njegovo znanje še enkrat res koristiti, lahko bo pri prihodnjem obč. odboru kot ekspert nastopal, ali kot strokovnjak v trošarinskih zadevah, tako, kot je preje za kranjsko občino g. Zupan.

Na dnevne mredu je bila predvsem zahteva dveh kranjskih tovarn o povračilu protizako-

nito plačane trošarine v znesku ca. 220.000 Din. Občinski sklep bomo priobčili, čim ga dobimo v pisni obliki. Če smo g. referenta Košnika prav razumeli, si je kranjska občina vendarle že osvojila pravno stališče, ki smo ga tako obširno v našem listu utemeljevali ter priznava zahtevajočim tovarnam pravico do povrnitve protizakonito plačane trošarine. Vendar išče JNS večina v svojem sklepu neko pot, s katero bi se izplačilo malo zavleklo, menda v tistem upanju na kako premembo pravnega naziranja po državnem svetu.

Ko je bila ta zadeva končana, prišla je na vrsto zopet pritožba Mlekarske zadruge iz Naklega. Koliko preglavice vendar dela kranjski občini ta kmečka zadruga, ki se nikakor noče pokoravati velikopotezni kranjski finančni politiki in nikakor noče plačevati davščin, ki jih terja od nje. Ta zadruga se je že lansko leto zaradi ubogih 8 Din z vso odločnostjo kranjski občini uprla njeni zahtevi; po vplačilu uvoznine ter dosegla, da se je vsa lepa stavba kranjskih finančnikov, ki je hotela z uvoznino dobiti ogromnih dohodkov, zrušila v nič.

Prav nič ne dvomimo, da je ta zadruga črpala pravni pouk iz „Gorenjca“ in je tudi si-jajno zmagala. Kako prav bi bilo, če bi tudi kranjska občina upoštevala bolj pravni pouk Gorenjca, kakor pa od svojih ekspertov in drago plačanih specialistov v občinskih davščinah. Lepe svote bi si prihranila! Letos pa se je začela ta zadruga pritoževati zoper plačilo trošarine, četudi šele potem, ko je brala uradni popravek kranjske občine priobčen v Gorenjcu od 12. novembra 1935, ki se je glasil: „Neresnično je, da je potreba da oblast zaščiti; malega človeka in našega kmeta, ki zalaga mesto z živžem, kajti glasom š. 3. pravilnika o obč. trošarini so prosta trošarine živila (kmečki pridelki), ki jih uvažajo v mesto za neposredno prehrano iz bližnje okolice. Občina Kranj. L. S. v Kranju dne 12. novembra 1935 Antou Engelman l. r. delovodj. C. Pirc l. r. predsednik občine.“

Čim so možje od Mlekarske zadruge prebrali ta uradni razglas kranjske občine v „Gorenjcu“, so mu seveda verjeli, zato so takoj ustavili vsako nadaljnje plačevanje trošarine za mleko in mlečne izdelke ki so jih vsak dan pošiljali kranjskim meščanom. A glej!

Kranjska občina s tem ni bila zadovoljna, poslala je mlekarski zadrugi v Naklo pismo, 17. 12. 1935, ki je bilo podpisano od istega predsednika občine C. Pirca kot uradni popravek v „Gorenjcu“, v katerem zahteva od zadruge plačilo trošarine. — Pa se zadruga ni udala. Možje pri zadrugi so mislili, da je občina na svoj razglas v „Gorenjcu“ pozabila, zato so občini lepo odgovorili ter jo opozorili na „Gorenjčev“ popravek ter rekli, da trošarine ne bodo več plačevali — ter da naj se njih pismo predloži občinskemu odboru v pretres. — To se sicer ni zgodilo, pač pa je občina pisala zopet novo pismo zadrugi z zahtevo po plačilu

Za neveste
vsa kuhinjska posoda, jedilno orodje, vse za gospodinjstvo

Hlebš - Kranj

Velik popust
slike, okvirji, ogledala, steklenina, porcelan

Lavtžar Josip:

Junaška doba Slovencev

Zgodovinska povest iz 15. stoletja. Godi se na Gorenjskem ob času turških vpadov.

(Nadaljevanje.)

Povedati moram, da nisem bila samo jaz tako nesrečna. Našla sem družbo treh mladih Hrvatov, ki so bile enako meni s silo pripeljane v paševo stanovanje. Ne malo veselja sem imela v tem, da smo se dekleta razumela med seboj, ker je hrvaški jezik zelo podoben našemu. Tožile smo druga drugi svojo žalostno usodo in zato lažje prenašale svoj pomilovanje vreden stan.

Nismo pa dolgo ostale v Bosanskem Brodu. Paša je dobil poročilo, da ga potrebujejo v glavnem mestu Bosne z imenom Bosna Saraj (Sarajevo). Naj se prejkomogoče tja preseli, ker ga čakajo nujne vladne zadeve. Tudi nas je vzel s seboj. Vozile smo se štiri dni in skusile marsikaj neprijetnega. Na potu smo imele črno ohlapno obleko, obraze pa zagrnjene z belim pajčolanom. Sarajevo je v ozki dolini med visokimi gorami. Skozi sredo mesta teče voda Miljačka. V bregovih sem videla na obeh straneh veliko hiš in nad njimi visoke stolpe, znamenje turških cerkv. Na koncu mesta stoji na skalovju stara trdnjava zidana za obrambo proti sovražnikovim napadom. Toliko vem povedati o Sarajevem, kjer sem morala bivati šest let. Povedati moram pa tudi to, da sem postala nedolžna žrtev mogočnega in po-hotnega gospodarja. Trdno upam, da mi Bog ne prišteva tega v greh.

Ko smo se pripeljali v Sarajevo, so nas oddali v veliko hišo in nam odkazali stanovanje,

določeno samo za ženske. Tem prostorom pravijo „harem“. Beseda harem pomeni prepovedan prostor. Noben tuji možki ni smel prestopiti praga našega stanovanja. Še zdravniku ni bil dovoljen vstop drugače kakor v spremstvu žensk, ki so nam stregle. Vsa vrata so bila zaklenjena in okna gosto preprežena z železom kakor v ječi. Hišo so obdajali vrtovi, polni najlepšega cvetja. Na več krajih so vodometi namakali gredice. V notranjščini so bila tla pogrnjena s preprogami raznih barv. Povsod je vladala tihoča, nobena stopinja se ni slišala. Sobe so bile rdeče popoleskane, mehke klopi obložene z rdečim baržunom in z belimi čipkami, napis po stenah izdelani v svili, ob stenah dolge poslikane skrinje, napolnjene z obleko in s perilom. Da nismo bile brez dela, smo predle, šivale in izdelovale vezanine. Tudi za zabavo je bilo preskrbljeno s petjem, plesom, godbo in igrami. Kljub vsi obilnosti pa smo ostale uboge jetnice, izročene na milost in nemilost paševi volji. Poleg tega smo vedno mislele na svoje drage v domovini in se večkrat pogovarjale, na kak način bi ubežale iz harema, iz kraja pregrehe, neizmerne žalosti in bridkih spominov. O koliko molitev je bilo na tistem opravljenih!

Po preteku dolgih šestih let je prišla vendar rešitev. toda ne rešitev iz sužnosti, temveč le iz Sarajevega. Dopolnila sem osemindvajset let, ko so bile moje tri tovarišice precej mlajše mimo mene. Nadzorovalka harema mi je povedala nekega dne, da ne bom več ostala v Sarajevem, temveč da sem odločena za harem turškega paše v Banjaluki. Tega naznanila sem se ustrašila, ker sem se morala ločiti od ljubih hrvaških prijateljic. Silno težko smo se poslovile. Vendar pa sem bila vesela,

da moram iti v Banjoluko, ker so mi povedali, da je to mesto veliko bližje moji domovini.

Iz Sarajevega sem se odpeljala v spremstvu dveh Turkov. Zopet so mi dali črno ohlapno obleko in pajčolan čez obraz. V vozu je sedel poleg mene fantiček, ki sem ga pripeljala s seboj v Križe. Mnogo solz sem že pretočila zaradi njega, ker sem ga dobila zoper svojo voljo. Toda mati njegova sem in ne morem drugače, kakor da ga ljubim. Najbolj me je skrbelo, kje ga bom dala krstiti. Pa nikjer ni bilo duhovna, da bi ga bil sprejel v katoliško cerkev. Bala sem se, da bi ne bil umrl kot pagan. Tedaj sem se spomnila našega gospoda vikarja, ki je rekel: „V sili sme vsak človek krstiti.“ V tem primeru je bila res sila. Uporabila sem pravico, da sem ga krstila sama, mu dala ime Janez (kakor se zove moj oče) ter postala dečku telesna in duševna mati. Poleg tega pa sem vedno upala, da mi morebiti Bog kdaj nakloni mašnika, ki ga bo krstil še enkrat, ako bi ga ne bila jaz pravilno krstila.

Dolga je bila pot iz Sarajevega v Banjoluko, pa čudovito lahko sem jo prenašala. Kljub temu da sem silno rada zapustila svojega dosedanjega gospodarja, mi je hodilo vendar na misel, zakaj me je odslovil. Gotovo sem prišla v nemilost. Dobro vem zakaj. Ali pa sem bila pri svojih osemindvajsetih letih bila že prestara? Tudi mogoče, saj dobi tako visok gospod lahko dosti mlajših. Na vsak način sem se z veseljem poslovila. Pri odhodu mi je dal paša nekaj zlatnikov, ki bi jih bila morala odkloniti kot nepošteno plačilo. Kljub temu sem jih vendar vzela, ker nisem imela nič denarja.

Po več dnevih sva se pripeljala z dečkom v Banjoluko, ležečo na prostorni ravnini, obdani z

trošarine — a ker je bil tudi ta opomin brez-uspešen, je pozvala načelnika osebno na občino na odgovor. Ker je zadruga sedaj uvidela, da vključ vsem vztraja kranjska občina na pobiranju trošarine, sklenila je napraviti konec ter vložila pritožbo na občinski zastop, o kateri je isti sklepal pri zadnji občinski seji. Referent g. Košnik je izjavil, da je za svojo osebo prepričan, da mlekarica zadruga ni dolžna plačevati trošarine, da pa mora občina, po mnenju fin. odseka popreje ugotoviti še neke podatke, potem bo šele obč. zastop. definitivno sklepal. Po našem mnenju pa je zadeva povsem jasna in mlekarici ni treba plačati nobe-

ne trošarine že iz razloga, ker trošarinska tarifa kranjske občine za mleko in mlečne izdelke sploh nima nobene trošarinske postavke. To priliko porabimo za poduk vsem onim, ki trošarine plačujejo in onim, ki se hočejo v trošarinskih vprašanjih kaj podučiti, da se lahko trošarino pobira če so podani ostali pogoji, samo od onih predmetov, ki jih izrecno našteva trošarinska tarifa; na podlagi tarifne postavke 29., ki se glasi: „ostali neimenenovani predmeti“ pa se ne sme pobirati nobena trošarina.

Če pa, da bo naše poročilo o tej občinski seji, bilo marsikak dober sad.

ti zgodovinski podatki resnični in točni. Tega principa se bomo držali tudi zato, da olajšamo replike na račun „finančnika“. Zaenkrat ne bomo segli dalje nazaj kot v neposredno predvojnjo dobo.

V stari „Sodarijevi“ sedaj Savnikovi hiši tik ob sosednem zidu „Nove pošte“ zagledalo je luč sveta finančno dete, ki so ga krstili za „Kreditno društvo“. Oče tega društva je bil nek sedanji kinopodjetnik v Ljubljani, svoječasni zavarovalni agent v Kranju. V tem kreditnem društvu je g. Ciril Pirc opravljaj nekaj let službo tajnika, dokler ni po prevratu prevzela Jadranska banka finančno dete v svojo oskrbo, s čemur je prenehalo tudi tajnikovanje g. Pirca v tem društvu.

Vsekakor je črpal g. Pirc praktične nauke o finančah najprej v kreditnem društvu, ker se dotlej z finančnimi zadevami ni pečal. Ko je opravil stvari v kreditnem društvu in je prišel prevrat, se je naenkrat znašel v viogi plačanega upravnega svetnika pri Slavonski banki, Hipotekarni banki jugoslovenskih hranilnic, Ljubljanski kreditni banki in pri Slovenski banki. Torej kar pri štirih denarnih zavodih naenkrat, kar je pomenilo za takratne čase zelo pomembno finančno pozicijo. Ta pozicija žal ni dolgo trajala, ker so razen Ljubljanske kreditne banke morale vse druge likvidirati, če ne popolnoma, pa delno.

Osvežimo nekoliko spomin na različne prigode iz tega časa. Slavonska banka je šla najprej v konkurz, iz stega pa po 3 letih v 22% poravnavo, dočim eksistirate ostali dve banki, to je Hipotekarna in Slovenska, še danes, vendar v precej skrajšanem obsegu tako, da sta širši javnosti skoro nepoznani. Naj tudi povemo kak spomin so pustile nekatere teh bank v Kranju.

Pri Slavonski banki bi bila kranjska mestna hranilnica leta 1926 izgubila skoro vso svojo vlogo, približno 3 in pol milijone dinarjev, če ne bi bil rešil hranilnico pred to izgubo z vsem napotom tedanji njen pravni konzulent. Pri Hipotekarni banki pa je Kranjska mestna hranilnica izgubila 600.000 Din. na delnicah te banke in menda kakih 300.000 Din. na kapitalu. Izgubila pa bi bila Mestna hranilnica še mnogo več, da se ni takratni njen predsednik odločno uprl zahtevi, ki jo je izrazil župan Pirc in veliki župan Baltič, da naj pusti hranilnica svoje naložbe v tej ba je popolnoma sigurni Hipotekarni banki. — Gospod veliki župan Baltič je to svojo zahtevo dal predsedniku Mestne hranil-

nice tudi v pisni obliki, on pa je vključ temu na svojo pest še vedno dvigal v Hipotekarni banki ves denar in s tem reševal Mestno hranilnico pred še večjo izgubo.

Župan Pirc se bo spomnil še onega januarskega večera 1928, ko je pridrčal iz Ljubljane v precejšnjem snegu avto in se ustavil pred kranjsko mestno hranilnico kamor je gospe veliki župan takratnega hranilničnega predsednika pozval na razgovor v zadevi denarnih vlog Mestne hranilnice pri Hipotekarni banki jugoslovenskih hranilnic, kakor je bil oficijelen, naslov te banke.

Če si kdo lasti epiteton finančnika, mislimo, da mu ga od tega lahko privoščimo. Če ga misli pa nadevati drugemu, samo da bi ironiziral ali zmožnosti ali pa njegova sredstva, ga pa v resnici pomilujemo, ker razodeva s tem samo ono slovito kranjsko „fovsarijo“. Mi v Kranju se poznamo prav dobro, zato bi svetovali onim, ki so kakorkoli prizadeti, da naj bodo s persifliranjem in ironiziranjem zelo previdni, ker bi jim sicer kranjska zgodovina utegnila poveriti še marsikaj neprijetnega. V posesti smo starih dokumentov te zgodovine, čeprav jih nismo pisali sami. S smejenjem se v Kranjski občinski politiki ne bo prišlo drugam, kakor na zadeve dotičnika, ki hoče smešiti. V svesti naj si bo, da ima opravka z resnimi ljudmi, pa ne z domišljavčki in „velikopotezneži“.

Konz. svetnik Grča Blazij devetdesetletnik

Devetdesetletnice so redke, redke ... Posebno v sedanjih pomehkuženih časih! A g. konz. svetnik Grča Blazij iz Senčurja je še iz starih grčastih časov. Zato je učakal devetdeset let življenja. Dne 29. januarja 1846 so ga rojenice položile k nogam matere — pristne Gorenjke v Spodnji Beli pri Predvoru. Že takrat so mu rojenice določile dolgo pot, ki ga je vodila iz Predvora skozi Kranj in Ljubljano na Goriško ter ga po petdesetih letih pripeljala spet nazaj v Senčur. Tam biva g. devetdesetletnik ravno 20 let v hiši največje dobrotnice senčurske cerkve Marije Grče. V sredo

je dopolnil 90 let življenja še čil in zdrav sredi vnetega dušnopastirskega dela! V nedeljo, dne 2. februarja, ob desetih dopoldne se bo v župni cerkvi slovesno zahvalil Bogu za vse obilne dobrote, ki mu jih je poklonil tekom dolgih let! V spremstvu duhovnikov bo šel pred oltar, da opravi zahvalno sveto mašo in zahvalno pesem! Redki jubilej pa bo osvetlil g. škof. ravn. Jagodič s slavnostim govorom pred sveto mašo! Popoldne ob treh bo v Ljudskem domu slavnostna prireditev, pri kateri bodo zastopniki občine, fara in društvo častitali g. devetdesetletniku, društveniki iz Hrastja pa ga bodo počastili z lepo igro „Henrik — gobavi vitez“, v kateri duhovnik Leopold nazorno predstavlja človekoljubno delo duhovnika, kakoršen je bil v polni meri tudi g. bisermasnik Grča. Slavlje se bo končalo z godovno podoknico, ki jo priredi cerkveni pevski zbor. Prav je tako! Saj se vsa fara veseli, da ima v svoji sredi zaslužnega in delavnega duhovnika, ki je drugi najstarejši duhovnik v škofiji!

Županov finančnik

Znana resnica je, da je mnogo ljudi, ki govorijo največkrat o stvarih, ki jih najbolj tišče.

To smo si mislili, ko smo pri zadnji občinski seji iz županovih ust ponovno čuli o nekem finančniku, čeprav doslej še ni nikdar povedal koga je s tem mislil. Mi smo povpraševali kaj bi utegnili to pomeniti, pa nismo mogli pravega dognati. Radi tega ne moremo trditi, ali je mislil sebe, ali pa morda koga drugega. Upamo, da bo enkrat toliko odkritosrčen in nam povedal koga misli pod to besedo. Čuli smo že o različnih sejah drugih občinskih odborov in

javnih korporacij, zato lahko mirno trdimo, da do danes še nismo brali o sličnih opazkah iz ust voditeljev javnih sej. Če pa je naša domneva, da je s tem mislil g. župan sebe, pravilna, potem smatramo za potrebno, da pokažemo njegovo „finančniško“ karijero onemu Kranju, ki ni poučen o starih kranjskih prilikah, katere smo že enkrat pričeli razodevati v svojih člankih.

V arhivih imamo mnogo starega kranjskega materijala in bomo o priliki občinstvu podali še marsikatero zanimivost. Pri tem se bomo držali stroge objektivnosti, ker vemo, da morajo bi-

da vam za prodajo vašega blaga in izdelkov največ koristi dobra in lepa reklama z letaki, plakati in prospekti, ki vam jih poceni in najmodernejše izdelava eno ali večbarvno tisku

Tiskovno društvo, Kranj
Telefon št. 73.

Storite svojo dolžnost - plačajte naročnino!

gorami. Turka-spremljevalca sta šla z nama skozi več ozkih ulic ter naju dovedla do velikega poslopja. Potrkala sta na vrata ter povedala odkod in s kom prihajata. Tedaj je zaškripal ključ in pri odprtih vratah je stala zagrnjena Turkinja, gotovo že obveščena o najinem prihodu. Turka sta morala ostati zunaj, midva pa sva bila sprejeta v notranjščino.

Zopet v haremu. Vse je izgledalo tako kakor v Sarajevu, le oprava je bila bolj preprosta. Enako sužnji so me prodali drugemu pašu. Začel se je nov križev pot. Iz ene jame sem padla v drugo. Čemu sem vendar na svetu? Ali samo za greh? Morebiti pa delam pokoro za sebe in za druge? Želela sem si smrt, toda zaradi otroka bi še rada živela tako dolgo, da bi si mogel sam kaj zaslužiti.

Strežnica je naju peljala v večjo sobo, kjer sta stanovali dve drugi žrtvi turškega oblastneža. Tudi ti dve sta bili Hrvatice.

Štela sem dneve, tedne in mesece z upanjem, da bom morebiti kmalu oproščena trpljenja. Toda nobene rešitve. Rada pa pripoznam, da je imel paša sočutje z mojo usodo. Dečka je vzel v svojo oskrbo in ga sprejel v vzgojo z lasinimi sinovi. Izražal mi je tudi na druge načine naklonjenost. Toda ko je videl, da se ne morem navaditi takega življenja, mi je končno izkazal največjo milost s tem, da me je opustil, čeprav še le po preteku štirih let. Dobila sem pisano dovoljenje — po turškem: ferman — da smeja s sinčkom zapustiti Banjoluko in da imava prosto pot iz turškega cesarstva. Paša je nama dal tudi izdatno podporo in oskrbel voz, na katerem sva se peljala ob reki Vrbas tjadol do Save. Ko sva prišla čez most sva bila v naši državi. Kdo bi popisal to srečo. Po-

klenila sva z dečkom in se s povzdignjenimi rokami zahvalila Bogu za rešitev.

Zdaj se je začela pešpot proti Zagrebu. Dobila sva veliko dobrih ljudi, ki so nama pomagali na razne načine, saj so pogostoma videli popotnike, vračujoče se iz turške sužnosti v domovino. Mesto turške obleke so nama dali drugo obleko. Po dolgem potovanju sva brez posebnih nezdol prišla v Ljubljano, Kranj in Križe. O srečne oči, da so po desetih letih zopet zagledale očetovo hišo!

Tako je pripovedovala Grašičeva Lenca. Čeprav je bila po svoji vrnitvi s Turškega stara še le 32 let, je vendar vse nekako ovenelo na njej. Turki so oropali slovensko devo mladostne lepote. Le solze na njenih licih so bile vedno sveže, kadar se je spominjala prestanega trpljenja. O uboga Lenca, mučenka, junakinja!

Mladega desetletnega Janeza pa je gospod vikar poučil v krščanskih resnicah in krstil, če ni bil prav kršten. Vesela množica je spremljala belo oblečenega fantiča iz cerkve na Grašičev dom in čestitala gospodarju, da je dobil dediča svojih imovini.

XXVIII.

Dogodki proti koncu petnajstega stoletja. Tudi grof Jurij Lamberg se poslavlja.

Vso Evropo je pretresla leta 1492. izredna novica: Odkrit je nov svet! Krištof Kolumb je tisti junak, ki je po silno težavni in dolgotrajni vožnji dospel v novo, do zdaj neznano deželo.

Dne 12 oktobra je Kolumb v praznični opravi prvi stopil na obrežje Amerike, držeč v leviroki špansko zastavo, v desni pa meč. Ob morski obali je postavil velik lesen križ. Odkritje Amerike je bil dogodek svetovnega pomena, dogodek,

ki je pokazal narodom vso drugačno smer in odprl trgovini novo pot.

Kolumb se je moral boriti s hudimi ovirami, preden je dosegel namen, ki ga je imel že dolgo v mislih. Dosti je bilo ljudi, ki so ga smatrali za prismojenega. Tudi veliko učenjakov je imel zoper sebe. Najbolj so mu nasprotovali profesorji vseučilišča v Salamanci na Španskem. Ta univerza je bila enakovredna s slavnimi visokimi šolami v Bologni, Parizu in Oksfordu. Obiskovalo jo je 7000 dijakov iz vseh krajev Evrope.

Ob Kolumbovem času je živel v Salamanci učen dominikanec Fray Diego de Deza. Ta je odločne profesorje na vse mogoče načine pregovarjal, naj se izjavijo v tem smislu, da ima Kolumbov načrt veliko verjetnosti gledé odkritja novega sveta. Pa jih ni mogel pridobiti za svojo misel. Ko sta se pa končno kralj Ferdinand in kraljica Izabela kljub mnogim nasprotnikom sprijaznila s Kolumbovo namero, sta ukazala vse pripraviti, česar je bilo treba za dolgo vožnjo po morju. Dominikanca Fray Diego de Deza smo pa posebej omenili zato, ker zgodovinarji zelo radi opuščajo njegovo ime, čeprav je bil ta redovnik glavna moralna opora velikanskega Kolumbovega podjetja.

Vrnimo se k svoji povesti.

Opisali smo trpljenje naših pradedov v turških bojih. Ti časi so bili junaška doba Slovencev. Ves narod je moral skupno braniti vero, narodnost in svobodo proti ljutim sovražnikom krščanskega imena.

Op. uredništva: V zadnji številki je pomotoma izostal en odstavek, ter vsled tega moti zmisel podlistka. Prinašamo zato v današnji številki nadaljevanje v dvojnem obsegu (z onim ki je izostalo).

„Krivica ni krivična - pravica je krivična“

Nedeljski „Slovenec“ je priobčil sledeče pismo:

„Kamna gorica, 18. januara 1936 g. Velepoštovani Gospodin Ministar!

Kad sam ima prošlo proljeće čast, upoznat se sa Vama, uvideo sam, da su Vam najviši oni ideali, koje probudio naš najveći Jugosloven, blagopočivši Kralj Aleksander I Zedinitelj. Slobodan sam bio, ako ću nešto trebati, okreniti ću se na Vas, u nadi, da nam pomognete k dobri stvari.

I već je došla sila. Još nikada nisu se kod Slovnaca toliko poniževali ideali poštenih Jugoslovena, kao baš sada. Svakog takodjer onog koji je Vaših misli, koji je imao već od nekada ljubav do naše mile otadžbine, se tera. Sada su na redu odgojitelji naše dece, učitelji. Koji se nije slepo klonio onima, koji su vikali „Srbe na vrbe“, onaj mora ostaviti svoje službeno mesto, jer je premešten. Ovakov primer je sada u Radovljici.

Školski upravitelj g. Baebler Leopold, koji je već 11 godina v Radovljici, član Sokola, vodi školu u nacionalnom duhu, imade 32 godine službe in odličnu kvalifikaciju, neka bude sada premešten. Molim Vas gospodine Ministar, da

po mogućnosti učinite, da se ovaj premeštaj ne izvrši, kar je Vama sigurno možno.

Gospodine ministar, u sili se obračaja na Vas hiljade ljudi, koji vole našu otadžbinu, da pomognete i ne dozvolite uništavati onih lepih misli, koje smo pouzeli po našem najvećem Jugoslovenu. Molim Vas visoki gospodine, da izvinite, što sam toliko slobodan, i obračam se na Vas u nadi, da nam pomognete.

Sa odličnim velepoštovanjem pozdravlja Vas odani

Vladimir Kapus.“

Ne bomo razpravljali o načinu pisanja, vendar se čudimo, kako se sedaj gleda na dozdevne „krivice“, ki se menda gode nekaterim učiteljem. Sedaj se smatra za vnebovpijočo krivico, če se premesti učitelja po službeni potrebi, in če se hoče popraviti krivice, ki so se godile tolikim odličnim vzgojiteljem mladine zgolj iz političnih ozirov. Takrat, ko so se predstavljali naši zavedni učitelji in učiteljice samo zaradi tega, ker se niso mogli in niti hoteli pokoriti proslulim JNS generalom, in so bili zaradi tega preganjani takrat pa niso bile to nobene krivice. Res ti pa znajo.

Standard in je bila vložena samo lista krščanskih socialistov. Dobili so v tem podjetju 4 obratne zaupnike. Iz letošnjih volitev se vidi, da se delavci oprijemljejo načel Kristusovih in obračajo hrbet Marxu.

Gorenjski lovci so zborovali. V nedeljo, dne 26. t. m. se je vršil v dvorani hotela Stara pošta ustanovni občni zbor „Lovskega društva za Gorenjsko“. Za občni zbor je bilo veliko zanimanja in se je zborovanja udeležilo okoli 120 članov. Reorganizacija Gorenjske podružnice Slovenskega lovskega društva se je izvršila in se bode novo društvo imenovalo „Lovsko društvo za Gorenjsko“, ki bode obsegalo srez Kranj in Radovljica, ter sresko izpostavo Škofja Loka. Za predsednika imenovanemu društvu je občni zbor zvolil dosedanjega predsednika g. Mohor Cirila, ravnatelja pesojilnice v Kranju. Kot odborniki v posameznih srezih pa so bili izvoljeni sledeči gospodje: za srez Kranj: Bedenk Vinko Kranj, Jakofčič Ciril Kranj, Kališnik Ivan Tržič, Lazarini Henrik Smlednik, Podkrižnik Martin Kranj, Primožič Mihael Križe; za srez Radovljica: Fišer Alojzij Radovljica, Dr. Herman Alojzij Radovljica, Jane Florijan Radovljica, Patik Leon Radovljica, Sušteršič Slavko Lesce; za sresko izpostavo Škofja Loka: Hafner Ivo Škofja Loka, Kafol Dušan Šofja Loka in Weber Joško Trata. — Po končanem obnem zboru, ki je trajal nad dve uri, je povabil predsednik vse navzoče na zadnjo brakado za lovskimi trofejami, nakar se je razvila zelo pestra, vsestransko neprisljena lovska zabava v vseh prostorih hotela „Stare pošte“.

Dražba občinskega lovišča Jezersko. Dne 17. februarja t. l. ob 9. uri se bo sreskim načelstvu v Kranju v sobi št. 5 vršila dražba lastnega lovišča občine Jezersko nazvanega „pod Kočno“ za dobo od 1. julija 1936 do 31. marca 1948. Lovišče meri 816.518 ha, k njemu spada še 34.456 ha polosredkov. Izklicna cena je Din 1.200.—. Vsak dražitelj mora pred pričetkom dražbe položiti varščino Din 1.200.— v gotovini in se izkazati z veljavno lovsko karto. — Ako dražba ne bi uspela, se bo vršila ponovna dražba brez posebnega oklica dne 24. februarja 1936 ob isti uri na istem kraju, eventualno tudi pod izklicno ceno. — Podrobni pogoji so interesentom na vpogled pri sreskim načelstvu med uradnimi urami.

Gorenjski obrtniki

vabimo cenj. občinstvo na veliko obrtno veselico, ki se bo vršila v soboto dne 8. februarja v vseh prostorih hotela Stare pošte v Kranju. Kakor vsako leto tako bomo tudi letos poskrbeli, da bo zabava res zadovoljila vsakega obiskovalca. Tudi obrtnik je potreben zabave, zato upamo, da se bodo te veselice udeležili vsi naši obrtniki. — Na veselici igrajo tri godbe.

Narščaj pevskega odseka prosv. društva v Kranju ima vajo za mešani zbor danes (petek) ob 8 uri zvečer v škofiji. Točnost in vsi.

Vse cenjene čitatelje našega lista opozarjamo na današnji oglas tvrdke Majdič Franc, naslednik Bajželj Franc trgovine z mešanim blagom in deželnimi pridelki Kranj. Cesta na Golnik 1. Priporočamo gori navedeno tvrdko. Na „Ljudski univerzi“ predava v soboto 1. febr. ob 8. uri zvečer v gimn. tel. svetovno znani strokovnjak dr. ing. Milan Vidmar na vsakomur razumljiv način „O skrivnostih elektrike“.

„Gorenjski rejec malih živali v Kranju“ obvešča, cenj. občinstvo da priredi dne 2. in 3. februarja 1936 v Kranju, pri Petreku glavni trg 1 veliko razstavo kanalčkov in eksotičnih ptičev.

Ker je čisti dobiček namenjen, za nabavo krmilnih hišic in potrebne hrane za krmljenje koristnih nam ptic se uljudno naproša za obilen obisk. Odbor.

Mladinska zveza J. S. Z. v Kranju je priredila v nedeljo 26. januarja otroško pravljico „Princezka in pastirček“, ki jo je spisal g. Pavel Golia.

Igrica je izpadla v veliko zadovoljnost gledalcev v nabito polni dvorani Ljudskega do-

ma. Mladi igralci so pokazali veliko sposobnost in umetnost do igranja. Igrica se ponovi na Svečnico ob 4. uri popoldne v Ljudskem domu.

Obrtno zborovanje. Preteklo nedeljo so imeli člani Društva jugoslov. obrtnikov svoj redni občni zbor v Ljudskem domu. Zbora se je udeležil tov. Pičman in tov. Marj iz Ljubljane. Navzočih je bilo čez 70 članov, kar priča, da je vladalo veliko zanimanje. Vsi funkcionarji so podali svoja poročila, kar je pričalo o uspešnem delovanju tega društva. Ker pa je pri takih zboravanjih ta slaba navada, da se razvije brezplodna debata, ter tako zapelje cel potek na stransko pot, se je predsednik na željo vseh postavil na stališče, da njih ne sega v govore, dokler se dnevni red ne izvrši, razen k stvari. Pred volitvami pa je tov. Pičman bil radi tega zelo užaljen, ker ni mogel načeti kake debate, toda članstvo je to spontano zahtevalo, ter se je takoj začelo z volitvami. Enoglasno je bil zopet izvoljen za predsednika tovariš Pollak, za podpred. pa tov. Smolej. Enako je bil izvoljen za večino deloma novi odbor in ta iz ljudi, ki so s svojo požrtvovalnostjo pokazali toliko volje do dela da je jamstvo še za večji napredek. Viharno odobravanje je želo vodstvo zbora, ki je tako lepo in brez napak, izpeljalo celo zborovanje, ter s tem prvič pokazalo, kam privede res trezno in pošteno postopanje. Prvič je tudi pokazalo da je odklenkalo zgaranjem, ki z neumestnim napadanjem samo zavlačujejo toke zborovanja, nujne in važne stvari pa pušča v nemar. Od takih članov nobeno društvo ne bo imelo uspehov. Obrtništvo posebno mlajši se dobro zavedajo, da z puhlimi frazami ne bo moglo izvojevati tega kar mu gre. To tudi mi pozdravljamo in stavimo mnogo nad na tako vodstvo. Onim pa, ki so imeli namen, da bi pristransko postopali, pa bo zavedno rokodelstvo znalo vedno pokazati uspehe od poštenega stanovskega dela, pa tudi svojo žuljavo pest, ako bi kdo hotel svojo osebnost natikati previsoko. To naj si taki dobro zapomnijo in naj drugič, da se rešijo take blamaže, postopajo tako kot želi res pravo obrtništvo. Zapomnimo si da je le v slogi in stanovski zavesti moč. Obrtnik.

STRAZIŠČE

Radi zahteve občinstva, naj se igra „Zlatorog“ ponovi — naznanja Prosvetno društvo, da se bo ista zadnjikrat ponovila v nedeljo 2. II. ob 5. uri popoldne. Prepričani smo, da se bodo igre udeležili naši župljani v obilnem številu, kakor tudi naši prijatelji iz okolice.

Vsakovrstno urarsko in draguljarsko blago Vam nudi najceneje

I. LEVIČNIK - urar KRAJ - JESENICE

Ure, zlatnina, dragulji, jedilni pribori v crominu, alpaki in v srebru. Za ženine, neveste največja izbira!

Vsa urarska in zlatarska popravila se izvršujejo solidno in nejeceje.

Priznato najboljšo blago!

NAKLO

Na Svečnico dne 2. svečana ob pol 5. uri popoldan se vrši predavanje v „Stari šoli“. Predava se o najnujnejši potrebi za naše zdravstvo.

KOKRA

Vlom. Dne 28. t. m. je bilo vlomljeno tukajšnje vilo „Francelj“. Vlomilec je odnesel hišniku več obleke. Vlomil je tudi v salon, kjer je pustil krvave sledove. Stvar ima nekaj orožništvo in pridno zasleduje vlomilca.

ŠKOFJA LOKA

Odbor „Šola in dom“ na mešč. šoli je vprosil po mestu in okolici za prostovoljne prispevke, da s tem otvori šolsko okrepčevalnico, da nudi oddaljenim in revnim učencem dopoldansko južino, ki obstoja v škodolici mleka in koščku kruha. Revnim se oddaja brezplačno. srednjim po polovični ceni drugim pa za ceno Din 1.—.

Zbornica za T.O.I. je naklonila odboru za obrtno industrijsko razstavo v Škofji Loki za začetne stroške podpore Din 1500.— in želi, da ima v tem odboru tudi svojega zastopnika. V ta namen je odbor predlagal g. Šubič Antona, posestnika in usnjarskega mojstra v Šk. Lok. Razstavni odbor pridno organizira po vsem okraju in vrši priprave. Ker se ne gleda tu v strankarijo, ampak le na gospodarsko stran, je odbor pri vseh podpiran in dobrodošel.

Združenje obrtnikov v Škofji Loki ima v nedeljo 9. februarja ob 10. uri popoldne svoj redni občni zbor. Ker je v Združenju nekaj članov, ki povsod povdarjajo, da moramo mi obrtniki biti

Tedenske novice

Evidenčne tablice za avtomobile.

Kakor vsako leto, tako bo tudi za leto 1936 opremiti vsa motorna vozila z novimi evidenčnimi tablicami.

Lastniki motornih vozil, osebnih in tovornih avtomobilov, motornih koles (brez razlike teže) in traktorjev se opozarjajo, da izvršijo letno prijavo pri sreskem načelstvu najpozneje do 31. januarja 1936. Obrazce za prijave se dobi pri sreskem načelstvu, Saobračajne knjizice je prineseti s seboj, da se v istih zabeleži prijava in številka dodeljene evidenčne tablice.

Prijava je kolekovati: za avtomobile s 100 dinarskim za motorna kolesa pa s 50 dinarskim kolekom.

Proti vsakemu, ki bi do 31. januarja 1935. ne vložil letne prijave, se bo uvedlo kazensko postopanje po tarifni postavki 100 taksnega zakona v zvezi s členom 106. taksnega in pristojbinskega pravilnika.

Pri prevzemu novih tablic se morajo tudi oddati stare tablice od leta 1935.

Prijava koles.

Na podlagi tarifne podstavke 100 taksnega zakona in čl. 106 taksnega in pristojbinskega pravilnika se opozarjajo vsi lastniki bicikljev, da jih prijavijo pri županstvu občine svojega stalnega bivališča najdalje do 31. januarja 1936. Prijava se vrši pisмено po predpisani tiskovini, katera se dobi v občinski pisarni in mora biti kolkovana s 5 dinarskim kolekom. Druge takse ni.

Vsa kolesa morajo imeti prometne tablice katere morajo biti na kolesu plombirane, razven tega pa mora imeti kolesar še pri sebi prometno knjižico.

Starološki kaplan Janez Veider.

Naši kulturni spomeniki

Novoodkrita slike in druge zanimivosti crngrobške cerkve.

Omeniti je še krasno oltarno ograjo iz kovane železa, ki jo je l. 1715. napravil zastopnik slavne loške ključavniške delavnice, Gregor Jesenko, za kar je prejel 150 ren. gl. — Po dejmo se še v zakristijo. Kot že omenjeno, se nahaja pod zvnikom. Močna kovana gotška vrata vodijo iz prezbiterja vanjo. Tu občudujemo debelino zidu treh metrov. Pozornost vzbuja lepa zakristijska omara delo Janeza Kalana iz l. 1720. Zanj je prejel 60 ren. gl., a ker je imel zgubo, so mu jih dali še 10. Njeni okovi so Jesenkovi. V omari je shranjenih precej zelo zanimivih starinskih mašinskih plaščev. Med novejšimi pa vsi občudujejo dragocen plašč iz zlatega brokata, v katerega so vtakane slikovite večbarvne rožice in listi. Neznani dobrotnik ga je Mariji daroval l. 1842. Še danes je prav tak, kot bi bil šele nov. Zanimiv je altarni prt iz l. 1860. Domače umetnice so ga napravile na ta način, da so v mehko blago uvezle krasen venec iz debele živobarvne volne. V sredi je Marijino ime. Na vsakokraj pa se vleče dolg simetričen venec, ki obstoja iz nebroj živahnih rožic, ki pa je vsaka drugačna. Zastopane so vse naše znane cvetlice. Čudovita igra barv. V omari se hrani več rokokojskih kelihov, med njimi dva enaka, ki jih je l. 1762. napravil ljubljanski zlatar Andrej Piringer za 111 flr. Najbolj znani pa so crngrobški zvonovi, saj jim je celo svetovna vojna prizanesla. Zato opišemo tudi nje. Najzanimivejši je pač veliki zvon ne samo

zaradi glasu, temveč tudi zaradi najstarejšega slovenskega zvonovega napisu, Tehta skoro 36 stotov in ga je v l. Vincenc Samassa 1807. pod župnikom Filipom Schwarzem in kaplanom Matijem Sinkom in Jernejem Projem, kot pove napis v latinskem jeziku. Slovenski napis pa se takole glasi: Kader sem biv pervizh islit smo preieli l'vbiga myrv dar 1765. O Bog dai ker sim sdei prelit de bi tud ga vshvala vssaka stvar 1807. — K zhasiti Marie ozhem smeram peti inu vssim vernim glassnu rasodeti de Jesus bo roko stegnou inu moje dobrutnike vsse poshegnov. Drugi zvon je bil l. 1861. prelit iz dveh drugih, ki sta bila nova 1506. Na sedanjem stoji napis: Prelit iz dveh poprejšnjih sim. Marii slavo de glasim, k molitvi verne de budim in duše mrtvih de budim. Tretji nosi napis: Obvari Maria in sv. Florijan sosese, od katerih sem vam darovan. Cetrti: Treska in hudega vremena reši nas o Gospod. Vse te tri lepo okrašene zvonove je oskrbel dekan Kramar, v l. jih je Anton Samassa 1861. Od takrat doni ta čudovito lepa četvorka iz mogočnega crngrobškega zvonika in očara vsakega poslušavca. Tako lepega zvonjenja ne slišiš kmalu kje, kot je crngrobško. Oglejmo si končno še cerkveno lopo, ki je spet umetnina sama zase. Po starosti se seveda ne da meriti z ostalimi cerkvenimi zidovjem, saj jo je šele l. 1858. zgradil loški mojster Molinaro mesto poprejšnje lesene. Tu je mojster tako lepo zadel bistvo gotškega sloga, da bi marsikdo smatral lopo za pristno gotsko. Prislonsjena je k pročelju in zavzema vso njegovo širino. Po sredi in ob zunanji strani tečeta dve vrsti krasnih stebrov, ki tvorijo nekako gotsko dvorano. Lepo so med seboj zvezani po križnih lokih oboka. Na križišču lokov je Molinaro zelo spretno kopiral gotške sklepnike.

Neveste!
Velika izbira belega blaga gradla, odej, prtov, preprog, brisalk, namiznih garnitur, zaves i. t. d.
Ivan Savnik, Kranj

samosvoji in delati zase, na drugi strani pa vsako skupnost odklanjajo zato mi namenoma o teh zadevah ne poročamo. To v vednost.

40 letnico življenja so pretečeni eden praznovali naši ugledni pristaši in sicer: gg. Cerar Franc, podravnatelj „Seširja“ Bernik Alojzij, glavnikiarski mojster, Ravnihar Andrej, krojaški mojster in Grohar Ciril, mizarski mojster. K jubileju jim tudi mi iskreno čestitamo! Bog jih živi!

Še v življenju se je spomnila I. Ivana Poljanec da je zapustila „Vincencijske konference“ 1000 Din. Bog daj, da bi se imovitejši tudi v oporokah spomnili potrebnih sorokakov potom „Vincencijske konference“.

Pri volitvah obratnih zaupnikov v „Intexu“ na Trati je dobila lista J.S.Z. 3 zaupnike, nasprotniki pa enega.

SENCUR

Ljudsko gibanje. V letu 1955 je bilo v šenčurški župniji rojenih 89 otrok, med temi 45 dečkov in 46 deklic, torej prevladuje v preteklem letu ženski spol. Umrlo pa je 48 oseb in sicer 21 moških in 27 žensk. Med umrlimi je 11 otrok, 5 oseb pa starih nad 80 let. Naravni prirastek znaša torej v minulom letu 41 oseb, to je 14 na tisoč oseb. Poročilo se je 31 parov. Iz teh števil se da posneti, da je zdravstveno stanje v naši župniji zelo povoljno. Na zdravstveno stanje vpliva pri nas v prvi vrsti ugodna klima ter zlasti čist zrak in gozdnati okoliš. Za zdravje sta potrebna tudi red in čistoča. Tudi v tem oziru smo pri nas lahko zadovoljni s stanjem. Naše ljudstvo v tem ni konservativno. Zeja je bila — kakor vsako leto — tudi lani velika. Razlogi so temu atmosferske prilike, v katerih smo živeli. Zato se je pilo z vsem razumevanjem po diktatu logike: „Če s na bom kaj boljša snedu in par kozarčkov spiv, neč vrag vzame kar čev živlene. Sej dond smo, jutri nismo, a do tega Bog ve ke smo!“

Šahisti v Senčurju postajajo navdušeni za šahovski klub, katerega kanijo ustanoviti, in sicer prav kmalu. Imenoval se bo najbrže „Šah-match“. — Vprašanje nogometnega kluba pa še do danes ni rešeno vsled tega, ker ga hočejo nekateri krstiti „Leteča zvezda“, čemur se pa drugi protivijo.

Znani Meškovi misterij „Henrik gobavi vitez“ bo uprizorilo Prosvetno društvo iz Hrastja v nedeljo 2. februarja v dvorani Ljudskega doma v Senčurju. Predstava se vrši na čast devetdesetletniku č. g. Blaziju Grči. — Vso našo publiko, ki je naklonjena slavljencu, vabimo, da v velikem številu obišče to predstavo in s tem dokaže, da stoji neomajeno za njim.

LEŠE

Oglasno desko pustite v miru! Vsem znani „pofarji“ o začeli na oglasno desko, ki je lasi tukajšnje Mladinske zveze lepiti razne letake. Če so naši „pofarji“ res tako „spufani“, da si za svoje letake, skaterimi širijo podlo agitacijo, za nedeljske volitve ne morejo nabaviti svoje lastne deske, naj si iste lepijo na svoj hrbet, ker na desko Mladinske zveze taki letaki ne spadajo.

TRZIC

Steli in šteli smo zadnjo nedeljo pri jutranji maši oklic za oklicem. Tudi največji radovedneži so se čudili. Nič manj kakor enajst parov se jih je odločilo, da stopijo pred oltar. Le vsi naj srečni bodo!

Revek Andrejček je privabil preteklo nedeljo na Skalo polno dvorano. Veselje in žalost se je vrstilo pred nami. Igravci pa so že itak priljubljeni igri le še dodali. Andrejček sam ali Dornig zlasti pa Janez — bedaček je vzbudil mnogo prisrčnega smeha. Od ženskih vlog je prvačila Marička, a tudi druge niso v svojem igranju nič zaostajale. — Da nudimo pošten oddih vsakemu, bo v nedeljo igra popolnoma ob treh ponovljena.

Majdič Franc naslednik Bajželj Franc

Kranj, — Cesta na Golnik št. 1.

P. n.

Poslužite se ugodne prilike in nabavite si prvovrstno banaško moko za kruh in pecivo, pšenični zdrob, koruzo zobato in okroglo, pšenico, rž, ječmen, proso, ajdo črno in sivo, otrobe drobne in debele, krmično moko, vse vrste ješprenčka, kaše, koruzne moke in zdroba, kakor tudi vse ostale mlevske proizvode, katere Vam nudim iz svoje velike zaloge po **najnižjih dnevnih cenah**.

Vse cenjene odjemalce opozarjam tudi na veliko zalogo in izbiro popolnoma svežega **specerijskega in kolonijalnega blaga**, katerega nudim po **izredno nizkih cenah**.

Postrežba točna in solidna!

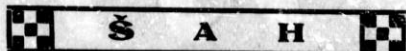
Za obilen obisk se priporoča

Bajželj Franc

DOBRAVA PRI KROPI

Na dopis v zadnji števil „Gorenjca“ daje podpisani sledeče pojasnilo. Res je, da sem podpisani tisti človek, ki je bil najbolj poklican ustanoviti društvo. Hotel sem to tudi storiti, toda le pod pogojem, da člani ne bodo prirejali ali se udeleževali veselice s plesom. Člani bivšega Prosvetnega društva so namreč po razpustu društva večinoma prestopili k Zvezi kmetijskih fantov in deklet, kjer so se precej aktivno udeleževali. Tako so sodelovali tudi pri tekmi koscev v nedeljo dne 14. julija, čeprav je bila v cerkvi s prižnice ožigosana kot nedopustna, ter se udeležili veselice s plesom, ki se je vršila v gozdu in trajala do jutranjih ur. Prvo nagrado pri tekmi koscev je odnesel ravno bivši predsednik Prosvetnega društva g. Sitar Filip. Podpisani sem zato zahteval od bivših članov izjavo, da se javnih plesov ne bodo udeleževali. Dobil sem odgovor, da ples je bil in bo in, če plesa ne dovolim bom pa sam ostal. Obrnil sem se nato na škof. ordinariat, ki je dal naslednjo izjavo: „Če se prosvetno društvo obnovi, naj se plesalci vsi izključijo. Če bi se imelo v prosvetnem društvu plesati, je veliko boljše, da ga ni.“ Z ozirom na to izjavo sem sklenil obnoviti društvo z zbiranjem takih članov, ki bi se vesno držali družbenih pravil. To pa so bivši člani s protiahtitacijo preprečili, ker si zaradi njih nihče ni upal pristopiti k društvu. S tem, da so kar sami sklicali občni zbor, so hoteli podpisane prisiliti, da jim izroči društveno premoženje. To pa se ne bo zgodilo, ker Prosvetna Zveza take obnove nikdar ne bo priznala oziroma društva sprejela v Zvezo. Podpisani pa slej ko prej vstaja pri svojem sklepu in sprejema prijave vseh pošteno mislečih za vstop v novo „Župnijsko prosvetno društvo na Dobravi pri Kropi“. Odklanja pa vse plesavce, kakor tudi vse zabavljace, zamerljive, nergače in podpihovalce, ki v društvo ne spadajo. Tudi se nikdar ne more strinjati, da bi društvo vodila oseba, ki je nikdar ni videti v cerkvi razen kadar mora iti službeno.

Rogelj Jožef, župnik.

K. Š. K. : Š. K. Šentpeter.

Šahovska tekma na 20 deskah med kranjskim šah. klubom in Š. K. Šentpeter je bila odigrana v nedeljo 26. I. ob veliki udeležbi prijateljev šaha iz Kranja in Ljubljane. Izgleda Kranjčanov v tej tekmi so bili zelo slabi, ker so Ljubljanci znani kot dobri šahisti, kranjski šahisti so se pa šele pred kratkim združili v svrhu smotnega gojenja šaha v šahovski klub. Večina je prerokovala Kranjčanom hud poraz.

Ker je bil predsednik K. Š. K. dr. Megušar odsoten je goste prisrčno pozdravil klubov podpredsednik g. Dore Kern. Odgovoril mu je na ravnotako lep način vodja ljubljanskega moštva g. Klakočar, ki je posebno kot tajnik „Slovenske šahovske zveze“ izrazil veselje, da so se tudi kranjski šahisti zbudili in ustanovili tako dobro uspevajoči klub, ki je mogel postaviti Ljubljancem kar 20 nasprotnikov. Nato je kapetan K. Š. K. g. Šorli javil pričetek tekme. Pričela se je napeta borba, v kateri so se Kranjčani sicer izkazali kot še nekoliko nedorasli Ljubljancem, toda kljub temu dovolj nevarni, da so mogli pripraviti gostom na marsikateri deski neprijetna presenečenja. Prvi rezultati so bili za Kranjčane porazni. Ljubljanci so po pol urnem poteku vodili s 3 : 0. Toda kmalu nato so tri nade kranjskega šaha, Virnik, Pavlin in Singer z lepimi zmagami nad Ljubljanci izenačili rezultat. Izid tekme je postal zopet negotov. Tudi pogled na posamezne deske je pokazal, da izgleda Kranjčanov niso več ubupni. Toda sedaj je posegel v potek tekme nov moment, katerega Kranjčani niso pričakovali in ki je odločilno vplival na končni rezultat. Sreča Kranjčanom ni bila naklonjena in Rus, Kos Franko, ki so zaigrali

Prepir med delavcema. Zakaj?

Starejši delavec očita mlajšemu, da je njegovo perilo zaprano in da njegova žena ne zna prati. Mlajši pa se poteguje zanj. V pranju izkušena gospa Ivanka daje starejšemu delavcu prav: S terpentinovim milom Zlatorog se da oprati z lahkoto vsako še tako zaprano perilo. Tu šele prav pokaže to milo svojo čistilno moč!

Zlatorogovo TERPENTINOVNO MILO

izborno, so vsled pomanjkanja rutine izgubili partije, čeprav bi jih normalno morali dobiti. Rezultat se je tako za Kranjčane poslabšal. Ing. Skopal, Klasek in Likar so sicer pozneje s krepko igro zmagali, toda vodstva gostom ni bilo več mogoče vzeti. Od Kranjčanov je zmaga šel klubov kapetan Šorli, kar so od njega tudi vsi pričakovali in Gregorin je pa dosegel remis. Končni rezultat je bil 12½ : 7½ za Š. K. Šentpeter. Na koncu tekme so bili gostje pogoščeni in so po prijetnem pomenku in popevanjem narodnih pesmi skupno s člani K. Š. Ka. odšli v spremstvu več Kranjčanov na kolodvor. Vsi Ljubljanci so bili s tekmo prav zadovoljni in so pohvalili klubove člane, da so nadarjeni šahisti in da ima K. Š. K. še lepo bodočnost.

Ta tekma je pokazala da manjka članom K. Š. Ka. vaje za resno igro. Odbor zato razpisuje splošni turnir, katerega naj se udeležijo vsi klubovi redni člani. Prijave za turnir sprejemata ob torkih in četrtykih od 8 ure zvečer dalje in ob nedeljah popoldne od 2. ure dalje kapetan Šorli in tajnik Singer. Prijavnina znaša Din 5.— Samo igralci, ki se bodo prijavili k temu turnirju, bodo imeli pravico udeležiti se še naslednjih, med katerimi bo tudi turnir za prvenstvo Kranja. Zadnji dan za prijave je 9. II. t. l. popoldne. Odbor.

KMETIJSTVO

Kmetijsko filmsko predavanje.

V Cerkljah v Ljudskem domu in sicer v nedeljo, dne 9. februarja t. l. ob 5. uri popoldne, nadalje v Predvoru v Ljudskem domu v soboto dne 8. februarja t. l. ob 5.30 uri popoldne, ter v Goricah v Društvenem domu v nedeljo dne 9. februarja t. l. ob 9.30 uri popoldne

Za ženske in neveste
lepa izbira

Oglejte si bogate izločke, kar ni v izločkih je v trgovini

B. RANGUS — KRAJ
Oglejte in informacije, brezobvezno. Vaš interes je, da si pred nakupom ogledate Popravila se cenijo in kvaliteto izvršujejo!

Kupujem staro zlato in srebro

TEHLACE!

HLAČE! v veliki izbiri, za -elo, kakor tudi za praznik, male in velike. Delo-prvovrstno, cene brez konkurence. — Priporoča se

Albin Jazbec

največja trgovina z izgotovljenimi oblekami na Gorenjskem.

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglaših se plača 0 50 D. Najmanjši znesek je 6 Din

Otomane, divane, modroce in vsa v to stroko spadajoča dela vam nudi najceneje ter se priporoča Viktor Tonejc tapetnik, v hiši g. F. Ažmana.

Fotograf Rovšek

izvršnje poročne slike s 25%, popustom. Pride tudi na dom brezplačno. Slike za legitimacije stanejo štiri samo Din 25.— Kranj, Cojzova 4 (pri pokopališču).

Važno! Modroce! Otomane, spalne divane itd. izvršuje solidno in po nizki ceni Bernard Maks, tapetnik, poleg Stare pošte, Kranj.

Pošteno krščansko dekle srednjih let, vajeno vsega kmečkega dela vzamem v službo. Naslov v upravi lista.

Deklico poštenih staršev s primerno izobrazbo zdravo, marljivo in lepega vedenja sprejemem v trgovino. Nastop lahko takoj. Vprašati pri Ferd. Hlešč trg. stekla in porcelana, Kranj

Deček star 15 let išče mesto vajenca v trgovini na deželi. Informacije daje uprava lista.

Lepa parcela v sredini mesta se ugodno prodaja. Informacije daje Bajt Jožef trg. z leseno robo Kranj.

HRANILNICA in POSOJILNICA v KRANJU

(Ljudski dom) r. z. z n. z.

Sprejema hranilne vloge in tudi vloge na tekoči račun. — Hranilne vloge se lahko vplačujejo tudi potom poštne hranilnice in so vlagateljem tozadavne položnice na razpolago.

Nove hranilne vloge se obrestujejo po dogovoru in se izplačujejo vsak čas brez napovedi.

Hranilne vloge se obrestujejo najugodneje.

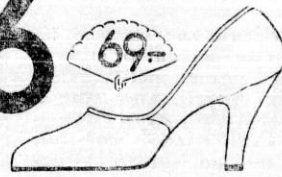
Za ples 1936

59.-

Baržan kombiniran z lakom

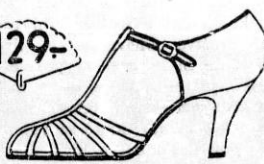
69.-

Svileni v vseh barvah

69.-

Svileni, elegantne oblike

129.-

Srebrn brokat za plesno obleko

129.-

Novost sezone — srebrn

59.-

Elegantni plesni čevlji iz baržuna

149.-

Elegantni iz najboljšega laka

Mata

Kot dobra gospodinja,
naredimo tudi mi
veliko čiščenje —
v naših skladiščih

Vsled tega damo

20 %

popust

na

Vso zimsko blago

MIKADO,
RAGLANE,
DAMSKE ZIMSKE
PLASČE BOY-BABY

20% popust je na originalne,
od tovarne predpisane cene.
ODLOČITE SE, DOKLER JE ŠE ZALOGA!

TIVAR OBLEKE

Za Svečnico

dobite voščene sveče cerkvene in nizke vseh vrst pri

„K L A N D R U“

Priporoča se **Peter Faletič**
medičar — slaščičar
KRANJ, Jenkova ul. 6.

Vina

Za težko delo je močno vino! Dobite ga najlažje v Centralni vinarini v Ljubljani — Frankopanska ul. 11

Malokalibersko streljanje se vrši vsako sredo zvečer v dvorani „Stare pošte“ a za dame vsak četrtek zvečer pri „Zlati ribi“ v Kranju. Vabljeni vsi in vse!

Ženini in neveste!

Najlepše in najcenejše fotografije vseh barv in velikosti, tudi povečave Vam naredi

Fotograf JUG Kranj

(sedaj nasproti trgovine Savnik)

Na željo pride slikat na dom brez poviške cene. Pri naročilu 6 slik, eno veliko sliko brezplačno. Slike za legitimacije 4 komade Din 25.—.

Zavaruj se tudi Ti!

Po umrlem g. Linhartu Josipu, tiskarniškem ravnatelju v Kranju, je izplačala **Vzajemna zavarovalnica** oddlek „KARITAS“ polno zavarovalno vsoto v znesku Din 10.000.—. Zahrbtna bolezen, ki se je pojavila popolnoma nepričakovano, ga je v dveh mesecih položila na mrtvaški oder. Blagi pokojnik je pred dvema letoma — ob pristopu v „KARITAS“ — izjavil: 30 let že nisem rabil zdravnika. Dolgo bom še živel in preplačal zavarovalno vsoto. Pa mu ni bilo usojeno, da bi to dočakal. Smrt nič ne izbira.

Vsak naj se zavaruje le pri domači **slovenski zavarovalnici**, ker bo s tem koristil ne le sebi, ampak vsemu narodu. Oddlek „KARITAS“ ima zastopnika v vsaki župniji in ga obiščite ob vsaki priliki, ali pa se obrnite na

Vzajemno zavarovalnico
oddlek „KARITAS“ Ljubljana